

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

ИЗЈАВЕ ЛОЈДА ЦОРЦА

Британски услови за мир

Први британски министар г. Лојд Цорц говорио је 23. децембра пред делегатима странке рада о условима, под којима би Савезници пристали да ступе у преговоре о мирну са Немачком. Пошто је нагласио, да »само највећи и најправеднији узроци могу оправдати настављање ове агоније: рата«, г. Лојд Цорц је изјавио, да је најпре консултирао генерале свих странака земље, и да је дugo конферисао са г. г. Асквитом и Грејем.

Изјаве британског премијера су најбољи одговор на немачке интриге за мир, и на циничка подметања берлинске владе, како је Немачка вољна да започне преговоре о миру без анексија и одштета и како одговорност за продужење рата пада на Савезнике.

Г. Лојд Цорц је до врло јасно нагласио да су све сметње за за кључење мира искључиво у држању немачке владе и у систему, који влада у Немачкој.

Пре свега овога, објављује г. Лојд Цорц, морају се испунити три условия: 1.) Респектовање уговора мора се повратити; 2.) Територије се морају регулисати према праву личног опредељења и пристанку заинтересованих народа; 3.) Мора се покушати, да се стварањем неке међународне организације ограничи терет наоружања и смањи вероватност рата.

Ето, то су услови, под

којима би Велика Британија примила мир.

Ово је уосталом најбољи одговор на немачке интриге за мир.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Копенхаген, 27. — Литванска делегација примљена је од министра спољних послова и по том од краља.

Лондон, 27. — Сер Цорц Буханан, британски амбасадор у Петрограду, који се вратио у Енглеску из здравствених разлога, остате овде до краја рата.

Лондон, 27. — Дописник «Морнинг Пост» у Риму јавља: Италијанска влада предузима строге мере против германофилских кругова. Она је решила, да удаљи све поданике непријатељских земаља, који се баве у Риму и Наполу.

Цирих, 27. — Чешки посланици и рајхсрату припремају велику демонстрацију у корист независности Чешке.

Петроград, 27. — Агенција «Вестник» саопштава: Руски делегати претставили су код шефа немачке економске делегације, фон Мирбаха, против хапшења комитета независних социјалиста у Келну, нагласивши да ће то отежнати преговоре.

Мадрид, 27. — Шпански краљ је потписао указ, којим распушта парламент и одређује нове изборе за 12. фебруар идуће године.

РУСИЈА И НЕМАЧКА
Прекид преговора

Берн, 27. — После крунског савета, одржа-

ног јуче, издат је следећи коминике: »Услед захтева руске владе да се преговори преместе из Брест Литовска у Штокхолм, централне сице су прекинуле преговоре са Русијом.«

И ако су пангерманисте задовољни, немачка штампа је разочарана. Она не може никако да верује у коначан прекид преговора. Немачка штампа саопштава, да је прекид руско-немачких преговора коначан.

Лондон, 27. — Енглеска штампа јавља да је прекид руско-немачких преговорова дефинитиван.

Берн, 27. — Комисија рајхстага за спољне послове састала се прекијче, да расправља о преговорима са Русијом. Шефови странака одлучили су да одложе рајхстаг на неодређено време. Наименована је комисија која ће пратити догађаје до поновног отварања рајхстага.

Берн, 27. — Граф Хертлинг је изјавио пред комисијом рајхстага: »Руска влада је поновила у току преговорова у Брест Литовску да жели, дас преговори преместе у једну неутралну варош. Тај предлог учињен је сада званично. Морам изјавити да премештање преговора у Штокхолм представља огромне тешкоће, од којих је главна удаљење делегата централних сила од својих престоница. Према томе ја сам дао наредбу фон Килману, да одбаци тај предлог. Објављено је већ, да руска влада не може примити две првотачке наших предлога односно метода евакуа-

ције окупираних областима и плебициста.

да усвоје.«

Берн, 27. — Узимајући реч на седници комисије у рајхстагу, шеф немачке консервативне странке, граф Вестарп, изјавио је: »Ја нисам ни мало задовољан са руско-немачким преговорима, нарочито са предлогима Русије, који су ме изненадили. Потребно је да се што пре заврше преговори, јер се на страни живо коментарише пораз Немачке. Ако преговори поново отпочну не треба дискутовати о принципу слободе нараџаја, да располажу сами собом, о принципу који централне сице не могу

да усвоје.«

Лондон, 27. — Немачки маневри у Брест Литовску стварају немачкој влади озбиљне тешкоће не само у односу према Русима, него и према јавном немачком мишљењу. Немачка штампа манифестије, с једне стране, јако негодовање због неуспеха у преговорима, док с друге стране пангерманистички и милитаристички листови прихваћају са задовољством прекид преговорова.

Постоје такође знаци несугласица између Килмана и војних шефова. Немачки листови објављују оставку генерала Лудендорфа.

БОРБА ЗА СЛОВОДУ

Изјаве посланика Спинчића

Базел, 27. децембра Југословенски листови доносе следећи говор посланика Истре г. Спинчића, који је држан, последњих дана, у бечком парламенту: »Ми сви желимо мир — рекао је г. Спинчић — подусловом да се помени град, да смо парди расположу сјудијом. Овај принцип треба да триумфије свуда; а разумљиво је да се његова примена не може решити у овом парламенту где су сакупљени представници многих народа, јер би извесни народи могли бити стављени у мањину од других. Да би се постигао мир, потребно је да представници сваког народа на својим скуповима, могу решавати о својој судини.«

Понашање према Југословенима, у току целог рата, превезилази у ужасима све што је до сада историја забележила. Никада ни у једној држави владе се нису понашале тако свирепо према својим поданицима као што су се наше владе понашале према Србима, Хрватима и Словенцима. Компетентни аустријски кругови сматрали су овај рат као борбу германизма и славизма, док су маџарски политичари тврдили да је ово рат против Словена. Заиста, хиљадама Словена је било приморано да се боре за Немачку и за династичке циљеве.«

Југословени су, у току рата, највише злостављани и оптуживани као издајници отаџбине. Код Југословена се је у току овога рата учврстило убеђење да се од Немаца и Маџара може очекивати једино зло. Југословенски народ мора тога ослободити. *Ма тражимо слободну и независну српско-хрватско-словеначку државу.* Ми имамо поверење у Бога и у правду као и у наша права и нашу моралну снагу.«

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Цирих, 27. — Један телеграм из Берлина јавља, да су делегати четворног савеза покушали последње недеље да преговарају са Украјинцима. Верује се, да ови преговори неће успети. Украјина неће допустити да буде обманута као максималисти.

Лондон, 27. — Једна депеша из Штокхолма јавља, да су Руси предузели војне мере ради продужења рата. Сваког се момента очекује прокламација руској демократији, са позивом да се све размирице баце у заборав ради одбране једничког идеала револуције.

Лондон, 27. — Форверц пише: »Одговорност прекид преговорова са Русима пада на немачку владу. Келнише Цајтунг јавља, да су у Брест-Литовску избиле несугласице између Килмана и Чернина с једне стране и војних немачких делегата с друге стране. Ситуација је постала критична. Нада о сепаратном миру је ишчезла. Већ се побунило 25.000 немачких војника на источном фронту. То је још више расплатити унутрашње размирице у Немачкој.«

Петроград, 27. — Словене упутили су максималистички апел, у коме им саветују да не за кључе сепаратан мир.

Петроград, 27. — Услед прекида преговорова руски су делегати одложили дискусију о питањима која се односе на ослобођење ратних заробљеника и на обнову трговинских односа.

Берн, 27. — Из Берлина јављају: Војна странка успела је да натури своје по гледе Кајзеру. Немачка се влада сада гуши у Хаосу.

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

Имају карте из Србије:

Душан Живић од оца Ивана Живића из Михајловца, среза подунавског, округа смедеревског, код жандар. капетана Глигорија А. Живковића, пошта XX.

Миодраг П. Милошаковић од своје мајке Милке, код Михаила М. Поповића, вршиоца дужности дивизијског проте, пошта 711.

Алекса Новаковић од учитељице Данице Милов. Марковићеве из Ковачевица, код Божидара Миленковића, артиљер. поручника, главно убојно слагалиште. Чедомир Милошевић од

жене Милојке (2 карте) из Друговца, код Светозара Ж. Спасојевића, санитетско одељење, пошта 92.

Код Драгомира М. Тодоровића, резервног потпопречника, пошта 20:

Михаило Ристивојевић од сестре Лепосаве (није означен место).

Бошко Радовановић од снаје Наталије и браће Данила и Симе учитеља из Тулара.

Михаило Стојановић, капетан, који је био у 3. чети 3. батаљону 2. пук 2. позива, да се јави Димитрију Стојановићу, школском надзорнику у Солуну.

— Огњан Стаменковић, српски званичник из Првијевице, да се јави Димитрију Стојановићу у Солуну.

— Са болом у души јављамо сродницима и пријатељима, да је наш милијард Вића Ракић, поднаредник, умро 19. децембра ове године у 38. енглеској болници. — Ожалошћена браћа Сретен и Јаков Ракићи.

— Адам В. Орестијевић, поднаредник, болничар друге пољске хируршке болнице, јавља друговима и познаницима, да је његов шурак Јевдимир Ненадић, артиљерија, славно погинуо за Краља и Отаџбину, неочекавши да види своје на

дому и ожалостили их вечно.

— Милан Фотић, ђак-наредник, да се јави нареднику Ђаку Миодрагу Марковићу, пошта 44.

— Ђорђе Ј. Митић, редов. муниципална колона, пошта 603, тражи шурака Николе Ставре Ђорђевића, који је дошао до Крфа, али од тада не зна ништа о њему, и моли свакога, ко би што знао, да га извести.

— Благоје М. Митић, поднаредник 2—2, пошта 4, извештава стрица Тасу Зебу у Лесковцу да је са братом Миком здраво и моли за одговор.

— Душан С. Крстић, поднаредник, митрал. одељење, пошта 56, извештава снаху Косару Лазара Радушевића, Београд, Дечанска 4, да су здраво он, Лаза, Јанко и моли за одговор.

— Спира Ивановић, санитет. одељење пошта 52, јавља своме оцу Ристи Ивановићу, предузимачу у Неготину (Крајина), да је са Николом, Ником и Миланом жив и здрав и моли за одговор.

— Светислав Матејић, артиљерија, пошта 216, извештава оца Радоја Матејића, из села Вел. Шиљевића, да је жив и здрав са братом Душаном и зе-

разних мишљења свијују
странака. Консервативна и
војна странка изјасниле су
се за дефинитиван препад-

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париз, 27. децембра
Обострана артиљериска
борба у Шампањи. Французи су извршили успешан
препад источно од Буреја.
Француски су пилоти убили, у ваздушној борби,
шест немачких аероплана.

У току месеца децембра
француски су пилоти оборили 76 немачких аероплана. Французи су изгубили свега 20 апарата.

Доције. — У Шампањи источно од Тетона одбијен је немачки напад. Доста јака артиљериска борба на сектору Авокур и Безонво. У Вевру, северно од Се-

ки и рт говора са Русијом. Либерали и социјалисти траже да се преговори наставе у престоници једне неутралне државе.

шепре-а, Французи су извршили успешан напад. Неки су одреди прорвали у немачке положаје на фронту од 1500 метара. Заробили су 150 војника и запленили известан број митраљеза и бацача бомби.

Италиј. коминике

Рим, 27. децембра.
Снег и рђаво време омели су активност трупа. Артиљеријска борба на источном сектору плато-а Азијага и у области брда Томбе—Монфенера—Монтерело. Северно од брда Лемерле наше су патроле заробиле неколико војника.

МИЛИЈОНИ И МИЛИЈАРДЕ

— Поред милијона људи милијарде блага уноси Америка у рат —

Две баснословне цифре објавили су, ових дана, листови с ону страну Атлантика: прво вашингтонска влада тражила је и добила је од Конгреса за прву годину рата 105 милијарди динара, и друго, новозаведени порез на приход изнеше само за Вал-Стритски кварт у Њујорку (кварт где су берза и велике банке) за 1917. годину суму од две и по милијарде.

Већ те две цифре, саме по себи, дају бар приближну слику о изворима којима Американци располажу.

Зато они и не штеде повац. Ништа то за њих није, што њихови ратни кредити већ сад износе да и по пута више него француски. И нико код њих, или бар без мало нико не протестију против једног новог пореза који ће њиховој држави донети много више него ли Француској сви њени нормални приходи скупа. Јер никад нико до сада није својим држављанима ударио толики порез на приход као што га је Американцима ударио њихов министар финансија МакАду: понеки од њихових мултимилионара имају да плаћају и по 65 од сто од својих доходака. Оно, исти-

на, толики је проценат разрезан само на оне срећне људе, који имају више од 50 милијона годишњег прихода, али и таквих људи има подоста у земљи господина Вилсона. Тридесеторица њих имаје државној каси, по том новом закону, да плате преко једну милијарду динарима само за ову годину.

Народна имовина у Сједињеним Државама износи је прилике 50 милијарди у половини деветнаестог века, у тренутку кад су почели да се отварају чуveni златни рудници у Калифорнији. Године 1870. она је скочила већ на 150 милијарди; године 1880 на 210 милијарди; године 1890 на 330 милијарди, а 1900 на 440 милијарди. Већте године она је премашила цифру коју ће и Француска и Немачка, обе скупа, достићи пред почетак светскога рата. Год. 1904. тих 440 милијарди попело се на 535 милијарди (то је имовина којом у овај мај располаже Енглеска); године 1912. статистичари у Вашингтону израчунали су 940 милијарди. А данас та сума износи између 1200 и 1500 милијарди — то ће рећи право окојко колико износи збир целокупне имо-

том Драгојем. Моли за извештај о својима.

— Благоје Ј. Таутовић, наредник, пошта 999, јавља својој мајци Катици, каторска ул. бр. 29, Београд, да је жив и здрав са јаком Милошем Арсенијевићем, и моли за одговор.

— Драгољуб Р. Танасијевић, поднаредник, пошта 216, извештава Петра И. Петровића из села Младеновца, космајски, београдски, да су живи и здрави: он, брат Влајко, Веса, Сретен, Мијаило, Тихомир, Љубомир, Драгутин, Радисав, Златибоје, Живојин, Танасије, Радован, Урош, Божидар, Тихомир, Михаило Костандиновић, Љубомир

Јовановић, Ранисав, Милисав, Драгомир Милетић. Сви моле за извештај.

— Милан Јов. Миленковић, муниципална колона, пошта 711 извештава јака Миленка В. Спасића, трг. из Зајчара, кога моли да извести његовог оца Јефту М. Жиковића, у селу Бачевици, да су живи и здрави: он Љуба, Влада, Перча, Никола, Драгутин, Раша, Иван Стојановић, Никодије Спасић, син Алекса, Иван Л. Лазаревић, Иван Лазаревић, Иван Петровић, Јован М. Јовановић, Трајило Смодловић, Петко Кокајић, Паун Ив. Шуљина, Цајко П. Цулона, Иван П. Лунгић, Сава Дидуловић, Новак И. Петровић, Сава Р. Живковић, Драгић писар из села Врбице; сви моле за одговор о својима.

Послови се примају у штампарији »Велике Србије«, ул. краља Петра бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. станици). Израда брзана, тачна и солидна. Цене врло умерене.

вине и француске и енглеске и немачке.

Како да се објасни то страховито скакање, коме нема сличнога у историји? Сједињене Државе имају три извора из којих истиче богаство: земљу, индустрију, рачунајући ту и рударство, и трговину.

Кроз врло дugo време оне су биле највећа земљорадничка земља на свету, једна од житница његових. Сад су престале да се баве искључиво земљорадом, али су ипак остала прво житно тржиште на свету, и добар део светског становништва остао ће без хране кад не би њих било да му је дају. Године 1916. оне су засејале 42 милијона хектара кукурузом, 22 милијона житом, 17 милијона овсом, 3 милијона јечом, 1.200.000 ражју, 1.400.000 кромпиром, 14,500.000 памуком.

Пожњеле су 920 милијона хектолитара кукуруза, 265 милијона хектолитара жита 5.0. овса, 67 јечма, 18 ражи, 126 кромпира, 4 и по памuka. Све то скупа и мало је вредност од 46 милијарди. Само приход од земље износи у Сједињеним Државама за 12 до 15 милијарди више него што је целокупни народни приход у Француској.

Што је и индустрија та-

мо узела колосалне разме-

ре томе је узрок то што јој стоје у изобиљу основне, примарне материје на расположењу. Америка је извадила, у прошлој години, из рудника 600 милијона тona угља и антрацита — 15 пута више него што је Француска пре рата имала — а поред тога још и 75 милијона тona гвоздене руде, па онда бакра за 3 милијарде динара, калаја за 750 милијона, олова за 400, злата за 500. Лако је онда схватити, зашто се метална индустрија у Пицбургу, у Чикагу и у осталим местима не боји европске конкуренције.

До 1914. године, трговина Сједињених Држава заостајала је далеко иза трговине Енглеске.

Али 1916. године она је изнела 40

милијарди и тиме се ис-

такла на прво место: само извоз њихов попео се, за

те три године, од 12 на 28 милијарди.

Све су то само сувопарне цифре, али цифре које много казују. Нарочито сада, на критичном врхунцу овог светскога рата. Јер ако је истина оно што паметни људи кажу, то јест ако је истина да ће у том рату победити материјал и новац, онда је јасно на чијој ће страни бити победа.

сија. Догодиће се немачки пораз и губитак целог рата.

Лисабон. — Г. Бетинкур Родригес наименован је за посланика Португалије у Паризу.

Лондон. — Бивши краљ Португалије намерава да објави, да се дефинитивно одриче свију права на престо.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 27. — Чланови специјалне енглеске мисије отпутовали су из Архангелска за Енглеску, пошто су експедовали сав ратни материјал који се је налазио у депоима те вароши.

Берн, 27. — Кроз који дан цар Карло ће ићи у Цариград да посети Султана.

Лондон, 27. — Енглески главни директор пошта и Телеграфа изјавио је: Сталним додаском америчких трупа у Француску судбина Немачке је решена. Ја се надам, да ће се рат завршити пре свршетка идуће године.

Париз, 27. — Г. Јонеску у једном писму, које је послао једном француском политичару, каже да је мржња румунског војника према Немачкој ужасна. Румуни неће никада усвојити немачки мир нити ће пак капитулирати.

Петроград, 27. — Троцки је изјавио г. Нулану, француском посланику: »Ако Немци не усвоје демократски мир максималистиће им најверти револуционарни мир.«

Цирих, 27. — У Немачкој се врше многобројна хапшења војних и цивилних лица која пропагирају Лењинове идеје.

Париз, 27. — »Ом Либр« пише: Немци сада не желе да закључе сеператан мир, јер би он спречио преговоре о општем миру. Да ли максималисти увиђају замку, која им се спрема или играју комедију? Ово питање треба да се реши.

Париз, 27. — Французи су пилоти оборили, у 1917. години, 603 немачка аероплана и покварили 580.

ПРИЗНАН. ИЗ СРБИЈЕ

Обавештајни Биро Српског Крста у Солуну добио је нову партију оригиналних признаница из Србије за следеће улагаче:

Завајил Милан, Зарићи: П. Бошко и Чеда, Захарић Броће, Збиљић Борђе, Здравковићи: Арсеније, Јован, Милан (2), Зекавић Драгољуб, Зец Ј. Милан.

Игњатовић Светислав, Иванчић Стеван, Ивановићи: Милорад, Спира и Чеда, Ивковић Љубомир, Илићи: Богосав и Драгољуб (3), Ивковић Светозар, Илићи: Душан, Живојин, Илија, Милан, Милош, Д. Петар, Г. Радивоје и Сретен (2), Исаиловићи: Бранислав, Живојин и Илија.

Јаковљевићи Миладин, Ј. Стеван, Јакшић Бранимир, Јанковићи: Алекса, М. Алекса, Л. Владисл., Др. Властимир, Воја, Воја, Димитрије, Драгутин, Добрисав, Иван, А. Јанко, М. Крста, Миленко, Мил. и М. Михајло, Јаковљевић В. Обрад, Јанковићи Петар и Риста, Јаничијевић Кузман, Јаношевићи Бранислав и М. Миша, Јакшић Сава, Јанчић Јован, Јањушевић Сима, Јевђевић Милољко, Јевремовић Миливоје, Јевтићи Јован и Љубомир, Јекић Милован, Јеличић Глигорије, Јелисавић Милан, Јеремићи: Драг., Жив., Рад. Рад. А., Радојица И., Тихомир, Јефтић Стеван, Јефтовић Богдан, Јечменовић Мил. Јешићи: А. Светислав и Свет. (2), Јовановићи: Александар, Д. Божидар (2), Борivoје, Б. Бранко, Љ. Бранислав, К. Васа, Видоје, Ј. Војин, Горча, П. Димитрије, Добрисав, М. Драг. Л. Драгомир, Јовановићи: Душан (2), Борђе, Зафир, Јован, Н. Јован, С. Иван, Јордан, Коста, Лаза, Љубомир, Марија, М. Д. Д. Милан (2), К. Милан, В. Милан, Ч. Милан, Ј. Милорад, Мил., А. Милјајло (3), Б. Пав. Панта, Ђ. Петар, Риста, Д. Светолик, Ј. Сретен и Стеван (2), Јовановићи: Танасије и Тихомир, Јовићи Светислав, Јојић Драгослав, Јоксимовић Милан, Јовичевић Љубомир, Јовичићи: Андра и Светислав, Јончић Срђа, Јордановић Никола, Јосимовић Андра, Јоцићи: Драгутин и Милан, Југовићи: Александар и Јован, — Наставиће се —

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ДОЛАЗАК Г. ПАШИЋА.

СРПСКО ТРГОВАЧКО ДРУШТВО

Обавља све банкарске послове. Врши размену новца по најповољнијим дневним курсевима.

Прима новац на штедњу и чување.

Канцеларија се налази у улици Александра Великог бр. 7, у згради хотела »Кавала«, преко пута бив. грчке централне поште.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Амстердам. — Форверц пише: Богатији сељаци и богаташи у вароши живе у изобиљу. Сваки је милионар напунио своје подруме потребним намирницама док средње класе умиру од глади. Четрдесет милиони људи, који гладују, неће ћутати.

<p